

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Warszawa, 31 lipca 2024 r.

DOOŚ-WDŚI.420.51.2023.PCh.13

(stary znak: DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.24.2023.PCh)

DECYZJA

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, po rozpatrzeniu odwołania [REDAKTED] z 28 kwietnia 2023 r. od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z 7 kwietnia 2023 r., znak: WOOŚ.420.18.1.2023.PW.41, o środowiskowych uwarunkowaniach, na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), dalej k.p.a., oraz art. 71 ust. 2 pkt 2 i art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zm.), dalej u.o.o.ś.,

utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Cytowaną w sentencji decyzją z 7 kwietnia 2023 r. RDOŚ w Rzeszowie, działając na wniosek Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A., aktualnie ORLEN S.A., z 10 stycznia 2023 r., na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 84 ust. 1 u.o.o.ś., określił środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia polegającego na „zmianie koncesji nr 72/93 na wydobywanie gazu ziemnego ze złoża Zalesie”.

28 kwietnia 2023 r. [REDAKTED] wniósł odwołanie od powyższej decyzji. Zarzuty skarżącego koncentrują się na kilku kwestiach, które eksponował już w toku postępowania przed organem pierwszej instancji i są one następujące:

1. uchybienie przepisom z zakresu prawa procesowego, tj., art. 7 k.p.a. w związku z art. 107 k.p.a., poprzez zgromadzenie niekompletnego materiału dowodowego, niedokładne wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy oraz pominięcie istotnych faktów wymagających udowodnienia, jako niezbędnych warunków do wydania decyzji o przekonującej treści, a w konsekwencji wydanie decyzji naruszającej interes społeczny oraz słuszny interes strony, w związku z uznaniem, że w przedmiotowej sprawie nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;

2. naruszenie zakazu dzielenia przedsięwzięć – istniejące obiekty zakładu górniczego zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 18 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 633, ze zm.), dalej p.g.g., zostały wzniesione etapami, co miało na celu ominięcie obowiązujących przepisów prawa;
3. brak należytego uwzględnienia wpływu przedsięwzięcia na zdrowie i warunki życia ludzi;
4. brak uzasadnienia oraz przesłanek do nadania zaskarżonej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, *co jest powodowane obejściem prawa*. Skarżący stwierdził ponadto, że *wniosek winien być złożony co najmniej 18 miesięcy przed utratą koncesji*;
5. zgromadzenie wadliwego materiału dowodowego – *prywatne mapy do działań gospodarczych* nie posiadają stosownych klauzul, zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1752, ze zm.), są nieczytelne, nieaktualne, nie spełniają wymogów prawnych, a w konsekwencji nie mogą stanowić wiarygodnego materiału dowodowego;
6. inwestor *do chwili obecnej nie wykazał prawa posiadania wszystkich działek ewidencyjnych stanowiących działkę budowlaną i w sposób bezumowny bez sporządzenia projektu zamiennego prowadzi działalność gospodarczą zagrażającą bezpieczeństwu powszechnemu*;
7. istotne odstępienie przez inwestora od *projektu budowlanego opracowanego przez projektanta i skonstruowanego przez odpowiednią osobę. To w tym przypadku inwestor rządzi decyzją bez posiadanej wiedzy i uprawnień*. Skarżący wskazał, że zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa za zgodność projektu architektoniczno-budowlanego odpowiada projektant – art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, ze zm.). W myśl art. 81 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, do podstawowych obowiązków organów należy nadzór i kontrola przestrzegania przepisów, a w szczególności zgodności rozwiązań architektoniczno-budowlanych;
8. brak w dokumentacji wyjaśnień kwestii *monitorowania i ewidencji działania zaworów bezpieczeństwa i syfonowania odwiertów. Podczas gdy wykrywanie nieszczelności rurociągów technologicznych pomiędzy odwiertami, a ośrodkiem zbioru i przerobu kopaliny w tym bezbarwnego, bez smogu i zapachu metanu tworzącego atmosferę wybuchową, skrajnie łatwopalną*.

Ponadto skarżący wniósł o:

1. powołanie biegłego posiadającego specjalistyczną wiedzę z zakresu geologii, górnictwa, miernictwa i ekonomii w celu ustalenia stanu faktycznego i wyjaśnienia wątpliwości;
2. przeprowadzenie dowodu z dokumentów:
 - a) *książki obiektu budowlanego kopalni Zalesie*;

- b) akt postępowania koncesyjnego zawierających projekt zagospodarowania złoża „Zalesie” nieodnawialnego źródła węglowodorów;
- c) opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie z 31 maja 2019 r. co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pod nazwą: „Przebudowa instalacji technologicznych KGZ Zalesie na działkach nr ewid.: 2741/2 i 2743/2 w obr. 209 Zalesie oraz 1360/1 w obr. 211 Zwięczyca w Rzeszowie”.

wniesionym odwołaniem zaskarżył również postanowienie RDOŚ w Rzeszowie z 22 lutego 2023 r., znak: WOOŚ.420.18.1.2023.PW.17, odmawiające zawieszenia przedmiotowego postępowania, wskazując, że *Egib stanowiąca zagadnienia wstępne, niewiążąca, błędnie prowadzona, błędne oznaczenia gazowni zamiast kopalni nie może stanowić wiarygodnego materiału dowodowego oraz twierdząc, że do czasu ostatecznego zakończenia postępowania dotyczącego dokumentacji terenu szkód górniczych i obszaru prowadzenia działalności gospodarczej określonego w ostatecznych decyzjach i prawomocnych wyrokach Sądów postępowanie powinno być zawieszone.*

Przed wydaniem decyzji, pismem z 4 stycznia 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚZOO.420.24.2023.PCh.11, na podstawie art. 10 k.p.a., GDOŚ poinformował strony o zgromadzeniu materiału dowodowego i możliwości zapoznania się z aktami sprawy. Uwagi w sprawie wniósł – pismem z 17 stycznia 2024 r.

GDOŚ ustalił i zważył, co następuje

Jak wynika z art. 127 ust. 3 u.o.o.ś., GDOŚ pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, zatem, zgodnie z art. 127 § 2 k.p.a., jest organem właściwym do rozpatrzenia odwołania od decyzji RDOŚ w Rzeszowie.

Status strony postępowania przysługuje skarżącemu ze względu na posiadane prawo własności do nieruchomości znajdującej się na obszarze, na którym będzie realizowane planowane zamierzenie, tj. działki ewidencyjnej o numerze obręb Zwięczyca, gmina Rzeszów.

Z uwagi na liczbę stron postępowania w niniejszej sprawie zastosowanie ma art. 74 ust. 3 u.o.o.ś. w związku z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1890), w myśl którego, jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 10, stosuje się art. 49 k.p.a., a zatem, poza inwestorem, pozostałym stronom postępowania doręczenie decyzji RDOŚ w Rzeszowie z 7 kwietnia 2023 r. nastąpiło poprzez publiczne obwieszczenie. Obwieszczenie RDOŚ w Rzeszowie z 7 kwietnia 2023 r., znak: WOOŚ.420.18.1.2023.PW.42, informujące strony o wydaniu powyższej decyzji, zostało zamieszczone najpóźniej na tablicy ogłoszeń Urzędu

Miasta Rzeszowa, tj. 13 kwietnia 2023 r. Zatem decyzja ta została doręczona stronom 27 kwietnia 2023 r., a termin na wniesienie odwołania upłynął 11 maja 2023 r.

wniósł odwołanie od powyższej decyzji 28 kwietnia 2023 r. Odwołanie zostało zatem wniesione w ustawowym terminie, o którym mowa w art. 129 § 2 k.p.a.

Decyzja RDOŚ w Rzeszowie z 7 kwietnia 2023 r. została wydana na rzecz Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. 3 lipca 2023 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym została zarejestrowana zmiana dotychczasowej firmy spółki na ORLEN S.A. Tym samym należy uznać, że w postępowaniu odwoławczym ORLEN S.A. występuje jako aktualny adresat decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Przedmiotem kwestionowanej decyzji jest zamierzenie polegające na zmianie koncesji, w celu przedłużenia okresu jej obowiązywania, a w konsekwencji wydłużeniu okresu wydobywania gazu ziemnego. W ramach zmiany koncesji nie zostały zaplanowane żadne działania inwestycyjne ani roboty budowlane związane z wydobywaniem. Na terenie złoża „Zalesie” obecnie prowadzona jest działalność w zakresie wydobycia gazu ziemnego metodą otworową, w oparciu o koncesję Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr 72/93 z 27 maja 1993 r. na wydobywanie gazu ziemnego ze złoża „Zalesie”. Koncesja ta została zmieniona trzema decyzjami: Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z 30 marca 1995 r., znak: BKGo/MN/95/541, Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z 26 sierpnia 1997 r., znak: GK/wk/MN/2919/97 oraz Ministra Środowiska z 24 maja 2018 r., znak: DGK-IV.4771.1.2018.AT. W związku z końcem jej obowiązywania oraz zamierzoną dalszą eksploatacją złoża „Zalesie” niezbędna jest kolejna zmiana ww. koncesji. Obszar złoża znajduje się na terenie województwa podkarpackiego, w południowo-wschodniej części miasta Rzeszowa. Złoże „Zalesie” objęte jest obszarem i terenem górniczym o nazwie „Zalesie” o powierzchni ok. 5 253 185 m². Obszar ten podlega pod Kopalnię Gazu Ziemnego Zalesie, dalej KGZ Zalesie, w skład której wchodzi:

- Ośrodek Zbioru Gazu Zalesie, dalej OZG Zalesie – Rzeszów, ul. Kwiatkowskiego,
- Ośrodek Zbioru Gazu Zalesie 11, dalej OZG Zalesie 11 – Rzeszów, ul. Zelwerowicza,
- Ośrodek Zbioru Gazu Zalesie 2,21, dalej OZG Zalesie 2,21 – Rzeszów, ul. Jazowa.

Działalność wydobywcza prowadzona jest od ok. 40 lat. Kopaliną podstawową wydobywaną ze złoża „Zalesie” jest wysokometanowy gaz ziemny, zakumulowany w osadach piaszkowych i piaszczowocao-ilastych.

Planowane przedsięwzięcie stanowi przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 41 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839, ze zm.), dalej r.o.o.s., tj. wydobywanie kopalin ze złoża metodą podziemną inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. b lub metodą

otworów wiertniczych inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 24. Tym samym, na mocy art. 71 ust. 2 pkt 2 u.o.o.ś., wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W wyniku weryfikacji położenia obszaru i terenu górniczego „Zalesie”, GDOŚ ustalił, że planowane przedsięwzięcie nie narusza ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Działalność wydobywcza w obrębie złoża „Zalesie” prowadzona jest od wielu lat, a kolejno uchwalane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zawierają zapis mówiący, że w zagospodarowaniu otoczenia należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z położenia w obszarze górniczym złoża gazu ziemnego „Zalesie” oraz stref odwiertów i istniejącej infrastruktury. Poza budynkami w obrębie obszaru i terenu górniczego „Zalesie” znajdują się ciągi instalacji technologicznych i napowierzchniowych gazociągów. Obiekty te również nie stanowią dominant krajobrazowych. Wszystkie urządzenia techniczne i technologiczne niezbędne do funkcjonowania kopalni wpisują się w krajobraz usługowo-przemysłowo-mieszkaniowy i są zgodne z uchwalonymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W ramach zmiany koncesji nie zostały zaplanowane żadne działania inwestycyjne ani roboty budowlane związane z wydobyciem, które skutkowałyby pojawieniem się nowych obiektów w obrębie obszaru i terenu górniczego „Zalesie”.

Z przeprowadzonej przez GDOŚ weryfikacji przedłożonej z wnioskiem ORLEN S.A. z 10 stycznia 2023 r. karty informacyjnej przedsięwzięcia, dalej kip, wraz z uzupełnieniem wyniku, że spełnia ona wymogi określone w art. 62a u.o.o.ś. w stopniu wystarczającym do pełnego i prawidłowego rozpoznania sprawy.

Organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla powyższego przedsięwzięcia, zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. j u.o.o.ś., jest RDOŚ w Rzeszowie.

W pierwszej kolejności wyjaśnić należy, że, zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.o.ś., przeprowadzenie oceny oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na środowisko nie jest obligatoryjne. Ocena taka jest przeprowadzana wówczas, gdy obowiązek jej przeprowadzenia zostanie stwierdzony przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na podstawie art. 63 ust. 1 tej ustawy. Stwierdzając obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, organ uwzględnia łącznie kryteria wskazane w powyższym przepisie, obejmujące rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia, jego usytuowanie oraz rodzaj, cechy i skalę możliwego oddziaływania. Natomiast w przypadku gdy analiza kryteriów wskazanych w przywołanym przepisie wykaże, że przedsięwzięcie nie będzie wywierało znaczącego oddziaływania na środowisko, organ ten, na podstawie art. 84 ust. 1 u.o.o.ś., stwierdza w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Ponadto, stosownie do treści art. 85 ust. 2 pkt 2 u.o.o.ś., decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia, przy czym uzasadnienie to, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów k.p.a., powinno zawierać – w przypadku gdy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – informacje o uwarunkowaniach, o których

mowa w art. 63 ust. 1 u.o.o.ś., uwzględnionych przy stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia omawianej oceny. Zatem jak wynika z powyższego, w uzasadnieniu decyzji organ powinien wskazać wszelkie okoliczności, które w świetle kryteriów zdefiniowanych przez ustawodawcę, jednoznacznie dowodzą, iż ewentualne następstwa spowodowane realizacją planowanego przedsięwzięcia nie będą miały znaczącego negatywnego wpływu na środowisko.

Omawiane przedsięwzięcie, co wynika z informacji zawartych w przedłożonej dokumentacji, nie wpłynie na stopień różnorodności biologicznej terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia – w ramach zmiany koncesji nie zostały zaplanowane żadne działania inwestycyjne ani roboty budowlane związane z wydobywaniem gazu ziemnego. Natomiast przedłużenie obowiązującej koncesji, skutkujące kontynuacją wydobycia gazu ziemnego nie wpłynie na poziom bioróżnorodności na omawianym obszarze.

Z akt sprawy (str. 37-40 kip) wynika, że najbliższe tereny chronione akustycznie w stosunku do eksploatowanych obecnie obiektów na terenie obszaru i terenu górniczego „Zalesie” stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla których dopuszczalne wartości poziomu hałasu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112) wynoszą 50 dB w porze dziennej oraz 40 dB w porze nocnej. Są one oddalone o ok. 45 m od OZG Zalesie, o ok. 50 m od odwiertów: Zalesie-2 i Zalesie-10, o ok. 55 m od odwiertu Zalesie-9, o ok. 80 m od OZG Zalesie 2,21 oraz o ok. 100 m od OZG Zalesie 11. Natomiast tereny zabudowy wielorodzinnej, dla których dopuszczalne wartości poziomu hałasu zgodnie z ww. rozporządzeniem wynoszą 55 dB w porze dziennej oraz 45 dB w porze nocnej, znajdują się w odległości ok. 30 m od OZG Zalesie 2,21. Pozostałe odwierty zlokalizowane na złożu „Zalesie” znajdują się w odległości większej niż 60 m od terenów chronionych pod względem akustycznym.

Głównym źródłem hałasu jest obecnie i nadal będzie praca urządzeń do eksploatacji gazu ziemnego – ciągi redukcyjno-pomiarowe, tłocznie gazu, agregaty prądotwórcze, pompy dozujące i kotłownie. Źródłem ciągłego hałasu jest przepływ gazu przez odcinki instalacji – rurociągi, zwężki, hałas towarzyszący pracy zaworów bezpieczeństwa, praca zaworów bezpieczeństwa, a także hałas związany z okresowo wykonywanymi zabiegami specjalnymi na odwiertach, takimi jak syfonowanie odwiertów. Natomiast podkreślenia wymaga, że w celu ograniczenia emisji hałasu związanego z funkcjonowaniem rurociągi zbiorczej, zawory redukcyjne i oddzielacz leżący zostały wyposażone w izolację. Dodatkowo oddzielacz leżący został obudowany ekranem zmniejszającym hałas wynikający z jego pracy. Natomiast urządzenia redukujące ciśnienie, znajdujące się na terenie OZG Zalesie 2,21, wyposażone są w indywidualną izolację akustyczną, a także zlokalizowane są w obudowie kontenerowej o wysokiej izolacyjności akustycznej ścian.

Z akt sprawy wynika, że emisja ta nie wpłynie na pogorszenie się klimatu akustycznego w rejonie przedsięwzięcia, ponieważ w wyniku dalszej eksploatacji złoża gazu ziemnego nie

zostaną przekroczone wartości dopuszczalnych poziomów hałasu na najbliższych terenach chronionych akustycznie.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że źródłem hałasu krótkotrwałego na omawianym obszarze będzie syfonowanie odwiertów. W trakcie tego procesu emitowany jest hałas o natężeniu ok. 90-100 dB. Na terenie OZG Zalesie proces syfonowania nie będzie powodował wzrostu uciążliwości akustycznej, ponieważ odbywa się w zamkniętej przestrzeni kolektorów i zbiorników, wyłącznie w porze dziennej i trwa do 15 min. Na terenie OZG Zalesie 2,21 funkcjonuje odrębny węzeł do syfonowania, zakończony zbiornikiem ciśnieniowym wyposażonym w izolację. Dodatkowo na rurociągu wydmuchowym jest zamontowany tłumik w celu zabezpieczenia środowiska akustycznego przed hałasem pochodzącym z wyżej opisanego procesu. Na terenie OZG Zalesie 11 oddzielnik leżący posiada spust gazu do syfonowania wyposażony w tłumik hałasu, a emitator gazu również wyposażony jest w tłumik hałasu. Ponadto znajdujące się na terenie kopalni Zalesie obiekty kubaturowe są murowane lub wykonane z konstrukcji stalowej ze ścianami warstwowymi. Stosowane obecnie rozwiązania techniczne stanowią skuteczne zabezpieczenie przed emisją hałasu wynikającą z pracy zabudowanych tam urządzeń. Agregat prądotwórczy, który pracuje jedynie w sytuacjach awaryjnych, znajduje się w obudowie dźwiękochłonnej.

Podsumowując, realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia nie wpłynie na pogorszenie się klimatu akustycznego w jego rejonie i nie będzie powodować przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów hałasu na najbliższych terenach chronionych akustycznie, spełniając tym samym wymagania rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Z akt sprawy wynika, że kontynuacja eksploatacji złożeń – tak jak dotychczas – będzie wiązała się z emisją zanieczyszczeń do powietrza. Jest to emisja zorganizowana, związana ze spalaniem gazu ziemnego do celów grzewczych i technologicznych, w kotłach znajdujących się na terenie poszczególnych Ośrodków Zbioru Gazu i ze spalaniem paliwa w czasie pracy stacjonarnych agregatów prądotwórczych, napędzanych silnikami spalinowymi, oraz emisja niezorganizowana, spowodowana procesem syfonowania odwiertów, koniecznością odgazowania odcinka instalacji związaną z pracami remontowymi, rozładunkiem autocysterny, napełnianiem zbiornika, ruchem pojazdów dojeżdżających do poszczególnych instalacji oraz pracami konserwacyjnymi, tj. malowaniem, spawaniem. Dodatkowo na terenie OZG Zalesie do listopada 2022 r. funkcjonowała kotłownia wyposażona w 4 kotły parowe o mocy 400 kW każdy, przy jednoczesnej pracy 2 kotłów. Obecnie na tym obszarze na podstawie decyzji RDOŚ w Rzeszowie z 17 lipca 2019 r., znak: WOŚ.420.18.2.2019.PW.17, o środowiskowych uwarunkowaniach prowadzone są prace modernizacyjne w ramach realizacji przedsięwzięcia pod nazwą: „Przebudowa instalacji technologicznych – KGZ Zalesie” na działce ew. nr 2741/2 i 2743/2 obręb nr 209 Zalesie w Rzeszowie oraz 1360/1 obręb nr 211 Zwięczyca w Rzeszowie. W ramach realizacji powyższego zamierzenia zaplanowano budowę nowej kotłowni wodnej do celów technologicznych. W kotłowni zabudowane przeciwhałasowo zostaną trzy kotły

pracujące kaskadowo (kocioł 1 podstawowy – o mocy przy zasilaniu gazem ziemnym 270 kW; kocioł 2 uzupełniający – o mocy przy zasilaniu gazem ziemnym 110 kW, kocioł 3 rezerwowy – o mocy przy zasilaniu gazem ziemnym 270 kW). Zmiana zbyt dużej, jak na obecne potrzeby, kotłowni parowej, na niskotemperaturową kotłownię wodną, o mniejszym zużyciu paliwa gazowego przyczyni się do mniejszej emisji spalin na terenie OZG Zalesie. Natomiast na obszarze OZG Zalesie 11 ciepło do celów technologicznych jest wytwarzane w dwóch kotłach o mocy 38 kW każdy, a do celów socjalnych służy kocioł dwufunkcyjny o mocy 20 kW. Z kolei na terenie OZG Zalesie 2,21 funkcjonują dwa kotły wodne o mocy 110 kW każdy. Wytwarzają one ciepło do celów technologicznych oraz w miarę potrzeb do celów socjalnych. Agregaty prądotwórcze zasilane olejem napędowym, stanowiące jedynie rezerwowe źródło energii i pracujące wyłącznie w przypadku braku energii elektrycznej w sieci, znajdują się na terenie OZG Zalesie (o mocy 30 kW) oraz OZG Zalesie 2,21 (o mocy 24 kW).

Uwzględniając powyższe, dalsza eksploatacja złoża „Zalesie” nie spowoduje wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza w stosunku do generowanych obecnie.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że kontynuacja eksploatacji złoża będzie – tak jak dotychczas – wiązała się z wytwarzaniem odpadów wydobywczych, niebezpiecznych oraz innych niż niebezpieczne. Powstałe odpady, tak jak obecnie, będą magazynowane na terenie, do którego przedsiębiorca ma tytuł prawny, w przeznaczonych do tego celu zbiornikach, pojemnikach i workach z tworzywa sztucznego. Dodatkowo magazyn odpadów jest wyposażony w sorbent oraz pojemnik na sorbent zużyty. Odpady te będą zabezpieczane i składowane w istniejącym magazynie na terenie OZG Zalesie, w sposób zapobiegający ich rozprzestrzenianiu się w środowisku, a następnie odbierane przez odpowiednie podmioty posiadające wymagane prawem zezwolenia. Zgodnie z przedłożoną dokumentacją w kwestii odpadów wydobywczych wszystkie Ośrodki Zbioru Gazu podlegające KGZ Zalesie posiadają decyzje zatwierdzające programy gospodarowania odpadami wydobywczymi, tj. dla OZG Zalesie – decyzja Marszałka Województwa Podkarpackiego, znak: OS-III.7243.38.2012.MM, z 28 lutego 2013 r., zmieniona decyzją Marszałka Województwa Podkarpackiego, znak: OS-III.7243.9.2015.MM, z 7 sierpnia 2015 r., oraz dla OZG Zalesie 11 i OZG Zalesie 2,21 – decyzja Marszałka Województwa Podkarpackiego, znak: OS-III.7243.10.2015.MM, z 6 sierpnia 2015 r. Z dokumentacji wynika, że wraz z wydobywanym gazem ziemnym na powierzchnię wydobywana jest również woda złożowa. Jest ona oddzielana ze strumienia gazu w oddzielaczach wstępnych, kolumnie absorpcyjnej oraz oddzielaczu indywidualnym, na który może być przełączany strumień gazu kolejno z poszczególnych odwiertów. Następnie z ww. urządzeń woda po opomiarowaniu trafia do zbiornika magazynowego wody złożowej. Na terenie OZG Zalesie 11 woda złożowa, po oddzieleniu w oddzielaczach oraz filtrseparatorach na wlocie i wylocie tabletkowej instalacji osuszania gazu oraz w zbiorniku do syfonowania, trafia do odgazowywacza wody złożowej, a następnie do zbiornika magazynowego. Woda ze zbiorników jest wywożona autocysterną i zatłaczana w obrębie złóż „Jarosław”, „Husów-Abigowa-Krasne” i „Nosówka”. Ze względu na podobieństwo wód złożowych wydobywanych

razem z gazem ziemnym ze złoża „Zalesie” do wód pochodzących z ww. złóż, dokumentację hydrogeologiczną opracowaną dla tych złóż na potrzeby ujęcia procesu zatłaczania w ich koncesjach wydobywczych dają możliwość wtłaczania wód złożowych pochodzących ze złoża „Zalesie” w ich obszarze. Ponadto woda złożowa wydobywana wraz z gazem ziemnym ze złoża „Zalesie” może być wywożona do Stacji Zatłaczania Odpadów Płynnych, zlokalizowanej na terenie Kopalni Krasne. W trakcie procesów napełniania bądź rozładunku autocystern stosowane są metalowe tace wychwytyjące ewentualne wycieki.

Ponadto teren, na którym planowana jest inwestycja, leży poza obszarami górskimi i leśnymi, a także poza obszarami wybrzeży. Na tym obszarze brak jest krajobrazu mającego znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne. Przedsięwzięcie położone jest w niewielkiej części w obrębie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wistok Środkowy z Dopływami PLH180030 oraz poza granicami innych obszarowych form ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, ze zm.), dalej u.o.p. Ze zgromadzonej dokumentacji wynika, że realizacja planowanego zamierzenia nie będzie wiązać się ze znaczącym oddziaływaniem na elementy przyrodnicze środowiska, w tym na przedmioty ochrony ww. obszaru, jego integralność oraz spójność sieci Natura 2000. Ponadto planowane zamierzenie znajduje się poza granicami głównych korytarzy ekologicznych.

Z informacji przedstawionych w treści kip wynika, że na terenie przedsięwzięcia nie występują gatunki roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową. Należy jednak zauważyć, że nie zwalnia to inwestora z konieczności uzyskania odpowiedniego zezwolenia na derogację w zakresie ochrony gatunkowej, wynikającej z przepisów u.o.p., w przypadku zdiagnozowania ich obecności. Realizacja zamierzenia nie wiąże się również z możliwością negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, nie spowoduje pogorszenia stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych oraz nie stworzy ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, ze zm.). Ze zgromadzonej dokumentacji wynika, że planowana inwestycja nie wpłynie na zmianę w stosunku do obecnie wykorzystywanych ilości: wody, surowców, minerałów, paliw i energii. Jak wynika z akt sprawy, realizacja analizowanego przedsięwzięcia nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska gruntowo-wodnego. Planowane przedsięwzięcie nie doprowadzi również do zmian w infiltracji wód opadowych i roztopowych gruntu. Jego realizacja nie spowoduje również braku możliwości migracji organizmów wodnych w obszarze Natura 2000 Wistok Środkowy z Dopływami. Zgodnie bowiem z tymczasowymi celami działań ochronnych dla tego obszaru (załącznik do obwieszczenia RDOŚ w Rzeszowie z 28 grudnia 2021 r., znak: WPN.6323.47.2021.DD.2, o przyjęciu tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Wistok Środkowy z Dopływami PLH180030) dla organizmów wodnych ważne są takie elementy, jak: geometria koryta oraz ciągłość cieku. Przedmiotowe przedsięwzięcie ze względu

na swój charakter – w ramach zmiany koncesji nie zostały zaplanowane żadne działania inwestycyjne ani roboty budowlane związane z wydobywaniem gazu ziemnego – nie będzie ingerować w powyższe elementy oraz w integralność i spójność omawianego obszaru chronionego.

Wyraźnego podkreślenia wymaga, że planowane przedsięwzięcie polegające na zmianie koncesji, w celu przedłużenia jej obowiązywania, będzie stanowiło wyłącznie kontynuację dotychczas prowadzonej na omawianym terenie działalności eksploatacyjnej w zakresie wydobywania gazu ziemnego. Dalszy ciąg działalności wydobywczej nie będzie generował zmian w zakresie wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza, hałasu, odpadów czy zanieczyszczeń wód w stosunku do stanu obecnego. Działania te nie wiążą się ze zmianą oddziaływań względem obszarów: wodno-błotnych, o płytkim zaleganiu wód podziemnych, obszarów wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, a także siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarów Natura 2000, obszarów, na których standardy jakości zostały przekroczone, ochrony bezpośredniej ujęć wody, ochrony uzdrowiskowej. Dodatkowo z dokumentacji wynika, że przedmiotowe przedsięwzięcie nie wiąże się z ryzykiem wystąpienia transgranicznych oddziaływań na środowisko oraz oddziaływań skumulowanych.

Z powyższych względów w analizowanej sprawie nie było podstaw do stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na środowisko, tym samym rozstrzygnięcie podjęte przez RDOŚ w Rzeszowie decyzją z 7 kwietnia 2023 r. jest prawidłowe.

Odwołujący się wskazuje na konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, podnosząc, że istniejące obiekty zakładu górniczego celowo zostały wzniesione etapami, co miało na celu ominięcie obowiązujących przepisów prawa, podczas gdy w całokształcie okoliczności sprawy niezbędne jest sporządzenie oceny oddziaływania na środowisko. Zdaniem skarżącego zgromadzona dokumentacja jest niepełna oraz nie może stanowić wiarygodnego materiału dowodowego, ponieważ opiera się na prywatnych dokumentach – m.in. *prywatne mapy do działań gospodarczych*. Ponadto [REDAKTOWANE] twierdzi, że w sprawie pominięto istotne fakty wymagające udowodnienia, co doprowadziło do błędnej konkluzji o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w konsekwencji wydano decyzję naruszającą interes społeczny oraz słuszny interes strony.

Stan faktyczny sprawy, wynikający z charakterystyki przedsięwzięcia, jego usytuowania oraz przewidywanego oddziaływania na środowisko, nie daje podstaw do przyjęcia, że realizacja zamierzenia będzie wiązała się ze znacząco negatywnym oddziaływaniem na środowisko. Z tego też względu, w opinii organu odwoławczego, brak jest podstaw do stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Powyższe GDOŚ ustalił w oparciu o uwarunkowania określone w art. 63 ust. 1 u.o.o.ś. Jakkolwiek przedłożona i spełniająca dyspozycje art. 62a u.o.o.ś. kip

stanowi podlegający swobodnej ocenie dokument prywatny, to jednak jej szczegółowa analiza i specjalistyczna treść oraz fakt, że stanowi ona punkt wyjścia do ustaleń faktycznych organu w zakresie cech i parametrów planowanego przedsięwzięcia, nadają jej szczególne znaczenie jako źródło ustaleń faktycznych. Dokumentowi temu przysługuje szczególna wartość dowodowa, która wynika z kompleksowego charakteru analizy planowanego do realizacji zamierzenia. Podważenie jego ustaleń mogłoby nastąpić jedynie, co do zasady, poprzez przedstawienie okoliczności i faktów, z których wynikałyby wnioski pozostające w sprzeczności co do zawartych w kip – natomiast nie miało to miejsca w niniejszej sprawie. Stanowisko GDOŚ tak w zakresie ustaleń faktycznych odzwierciedlonych w materiale dowodowym, jak również zastosowanych w sprawie przepisów prawa materialnego oraz ich wykładnia nie pozostawiają wątpliwości co do prawidłowości zaskarżonej decyzji.

Odnosząc się do zarzutu przyjęcia jako dowód w sprawie *prywatnej mapy do działalności gospodarczej*, GDOŚ wyjaśnia, że, w przypadku przedsięwzięć wymagających koncesji lub decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 4-5 u.o.o.ś., a więc w przypadku, z jakim mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie, do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z art. 74 ust. 1 pkt 4 u.o.o.ś., należy dołączyć mapę przedstawiającą dane sytuacyjne i wysokościowe, sporządzoną w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy wniosek, oraz obejmującą obszar, o którym mowa w ust. 3a zdanie drugie. Mapą zawierającą dane sytuacyjno-wysokościowe jest mapa uwzględniająca wyniki pomiarów sytuacyjnych w poziomie oraz wysokościowych – w pionie. Powyższe dyspozycje wypełnia mapa znajdująca się w przedłożonej dokumentacji, która zawiera dane sytuacyjno-wysokościowe. Sporządzona jest w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy wniosek, oraz obejmuje obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie.

Zgodnie z wyżej przywołanym przepisem mapa opracowana przez mierniczego górniczego nie jest wymagana do wniosku o wydanie decyzji dla przedmiotowej inwestycji. Natomiast dyspozycje art. 116 p.g.g. dotyczą dokumentacji mierniczo-geologicznej. Jak wynika z art. 24 ust. 3 powyższej ustawy, przedłożenie załączników graficznych sporządzonych zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych jest wymagane w przypadku wniosków o wydanie koncesji. Przepisy u.o.o.ś. nie nakładają takiego obowiązku względem wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Niemniej jednak odwołując się do treści § 9 pkt 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28 października 2015 r. w sprawie dokumentacji mierniczo-geologicznej (Dz. U. 2015 r. poz. 1941), z której wynika, że mapy sytuacyjno-wysokościowe powierzchni w granicach terenu górniczego oraz mapy sytuacyjno-wysokościowe powierzchni w granicach terenu prowadzonej działalności są sporządzane przez osoby, o których mowa w art. 116 ust. 3 pkt 1 p.g.g., przy użyciu danych, informacji lub materiałów uzyskanych z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, a zgodnie z art. 116 ust. 3 pkt 1 p.g.g. dokumentację mierniczo-geologiczną sporządza mierniczy górniczy, a w przypadku wydobywania kopalin

metodą odkrywkową – także osoba posiadająca kwalifikacje zawodowe w zakresie geodezyjnych pomiarów sytuacyjno-wysokościowych, stwierdzić należy, że skoro analizowane przedsięwzięcie dotyczy wydobywania kopaliny ze złoża metodą otworów wiertniczych, osobą uprawnioną do opracowania mapy sytuacyjno-wysokościowej jest mierniczy górniczy. W następstwie powyższego wskazać należy, że w zgromadzonej dokumentacji znajduje się mapa obejmująca cały obszar i teren górniczy „Zalesie”, a ze względu na skalę – powierzchnia obszaru i terenu górniczego wynosi ok. 5 253 185 m² – nie przedstawia ona szczegółowego podziału na działki ewidencyjne. Jednocześnie wyjaśnić należy, że w myśl art. 74 ust. 1 pkt 4 u.o.o.ś. ustawodawca, w przypadku przedsięwzięć wymagających koncesji, wykluczył potrzebę dołączania do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach kopii mapy ewidencyjnej.

Mapy sytuacyjno-wysokościowe stanowiące załączniki nr 5 i 6 do kip z 9 stycznia 2023 r. opracował, a następnie podpisał i opatrzył pieczęcią mierniczego górniczego – Ryszard Grzyś (upr. WUG Nr G-907/3/94). W świetle powyższego przedłożone mapy sytuacyjno-wysokościowe wypełniają dyspozycje dyktowane obowiązującymi przepisami prawa.

Podsumowując, wbrew twierdzeniom skarżącego mapy sytuacyjno-wysokościowe zgromadzone w toku postępowania wypełniają wymogi dyktowane zarówno przepisami u.o.o.ś., jak i p.g.g.

Co więcej, nie ma racji skarżący, wskazując, że istniejące obiekty zakładu górniczego zostały wzniesione etapami w celu ominięcia obowiązujących przepisów prawa. Wskazać należy, że eksploatacja złoża gazu ziemnego jest skomplikowanym i czasochłonnym zamierzeniem inwestycyjnym, którego nieprzerwana działalność musi wiązać się z szeregiem ciągłych działań technicznych, organizacyjnych i prawnych, związanych z zabezpieczeniem możliwości jego realizacji. Podkreślenia wymaga, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest decyzją inicjującą proces inwestycyjny. Możliwość posługiwania się tą decyzją w celu przeprowadzenia kolejnych postępowań administracyjnych jest zatem niezwykle istotna z punktu widzenia złożonego charakteru procesu inwestycyjnego dotyczącego analizowanego przedsięwzięcia. Zwrócenia uwagi wymaga, że działalność na złożu „Zalesie” prowadzona jest od 40 lat. Zatem oczywistym jest, że w tak długiej perspektywie czasowej prowadzenie działalności wydobywczej implikowało konieczność podejmowania różnorodnych działań, których nie można było zaplanować na początkowym etapie procesu inwestycyjnego, mających na celu m.in. racjonalne gospodarowanie złożem, wymianę infrastruktury zakładu na bardziej nowoczesną, a także zmniejszenie wpływu eksploatacji złoża na środowisko, np. budowa kotłowni wodnej na podstawie decyzji RDOŚ w Rzeszowie z 17 lipca 2019 r., znak: WOOŚ.420.18.2.2019.PW.17, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „Przebudowa instalacji technologicznych – KGZ Zalesie” na działce ew. nr 2741/2 i 2743/2 obręb nr 209 Zalesie w Rzeszowie oraz 1360/1 obręb nr 211 Zwiężczyca w Rzeszowie. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że działania te niejednokrotnie same w sobie wymagają uzyskania decyzji o środowiskowych

uwarunkowaniach. Zatem bezspornie na gruncie niniejszej sprawy nie mamy do czynienia z etapowaniem przedsięwzięcia lub jego podziałem. Powyższe stanowisko odnajduje potwierdzenie w orzecznictwie. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 17 grudnia 2017 r., sygn. akt: II OSK 713/16, podkreślił, że nie jest wystarczające wskazanie jedynie na fazowość rozwoju danego przedsięwzięcia, obiektu lub inwestycji w pewnej perspektywie czasowej, bez wykazania, że kolejne etapy lub części wykonanych prac stanowią od samego początku realizację jednego przedsięwzięcia. Ponadto przepisy u.o.o.ś. wprost dopuszczają możliwość wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć polegających na rozbudowie, przebudowie lub montażu przedsięwzięć realizowanych lub zrealizowanych, o których mowa w § 2 ust. 2 i § 3 ust. 2 r.o.o.ś., jak i – co ma miejsce w analizowanej sprawie – w sytuacji zmiany koncesji, co wynika z art. 72 ust. 2 pkt 2 u.o.o.ś.

Odnosząc się do zarzutu nadania kwestionowanej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, podczas gdy, w opinii skarżącego, nie zaistniały ku temu stosowne przesłanki, wyjaśnić należy, że pismem z 10 stycznia 2023 r. inwestor wniósł o nadanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach rygoru natychmiastowej wykonalności z uwagi na uzasadniony interes społeczny, ważny interes strony oraz zabezpieczenie gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami. Organ pierwszej instancji punktem II decyzji, na podstawie 108 § 1 k.p.a., nadał decyzji rygor natychmiastowej wykonalności, a na str. 16 decyzji uzasadnił swoje stanowisko. Przesłankami do nadania decyzji RDOŚ w Rzeszowie z 7 kwietnia 2023 r. rygoru natychmiastowej wykonalności są: interes społeczny, ważny interes strony oraz zabezpieczenie gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami z uwagi na okoliczność wygaśnięcia koncesji, a jej nieprzedłużenie istotnie zagraża bezpieczeństwu energetycznemu państwa, obniży bowiem dostępność surowców energetycznych w kraju. Natomiast lokalnie zaprzestanie eksploatacji złoża doprowadzi do zawadnienia odwiertów, uszkodzenia infrastruktury, zagrożenia erupcją, a także wystąpienia ryzyka awarii.

Jak wynika z art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.a., decyzji, od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony. W ocenie organu odwoławczego w analizowanej sprawie zasadne było nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji RDOŚ w Rzeszowie z 7 kwietnia 2023 r., również ze względu na interes społeczny, rozumiany jako realizacja inwestycji celu publicznego. W kontekście powyższego przywołać należy art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344, ze zm.), w którym wskazano cele publiczne istotne z punktu widzenia interesu społecznego. Wśród celów tych wymienione zostały: poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictw – pkt 8 przywołanego przepisu. Jak podkreślił WSA w Warszawie w wyroku z 7 marca 2007 r., sygn. akt: IV SA/Wa 2037/06: *Pojęcie celu publicznego, oznacza cel dotyczący ogółu ludzi, służący ogółowi*. Zatem interes społeczny w analizowanej sprawie rozumiany jest jako zapewnienie

bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez odpowiednie wydobycie surowców energetycznych. Ponadto istnieje przesłanka ważnego interesu strony, związanego z potrzebą zachowania ciągłości procesu wydobywczego. Podkreślić należy, że interes społeczny i interes strony, ze względu na charakterystykę planowanego zamierzenia, w znacznym stopniu pokrywają się i są ze sobą ściśle związane. Zatem przedmiotowa inwestycja mieści się w granicach interesu społecznego.

Zwrócenia uwagi wymaga również, że podstawowym dokumentem strategicznym omawiającym zagadnienie bezpieczeństwa energetycznego państwa jest Polityka Energetyczna Polski do 2040 r., dalej PEP 2040, stanowiąca załącznik do obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. (M.P. z 2021 r. poz. 264). Na str. 9 tego dokumentu podkreślono wagę gazu ziemnego jako paliwa przejściowego transformacji energetycznej oraz wskazano, że istotne jest wzmocnienie pozycji Polski na europejskim rynku gazu, a rozwój rynku nastąpi z uwagi na postępującą gazyfikację kraju i wzrost wykorzystania gazu w segmentach odpowiadających dotychczas za niewielką część ogólnej konsumpcji. W ramach ww. strategii wśród istotnych celów w obszarze rozwoju ciepłownictwa i kogeneracji wskazano, że do pokrywania potrzeb cieplnych w sposób indywidualny powinno wykorzystywać się źródła o możliwie najniższej emisyjności, m.in. gaz ziemny. Działaniem służącym realizacji planowanego przedsięwzięcia jest m.in. optymalizacja wykorzystania krajowych złóż gazu ziemnego (str. 20 PEP 2040). Przytoczone powyżej strategiczne cele, a także działania służące ich realizacji w sposób niewątpliwy znajdują odniesienie do przedsięwzięcia polegającego na: „zmianie koncesji nr 72/93 na wydobywanie gazu ziemnego ze złoża Zalesie”, którego dotyczy niniejsze postępowanie. W tym kontekście należy ocenić, że nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji RDOŚ w Rzeszowie z 7 kwietnia 2023 r. służy zabezpieczeniu realizacji celów strategicznych, istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego kraju. Ponadto GDOŚ wyjaśnia, że 18-miesięczny termin na złożenie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed wygaśnięciem koncesji nie odnajduje uzasadnienia w przepisach prawa.

Niezależnie od powyższego podkreślenia wymaga, że nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji organu pierwszej instancji ma charakter czasowy i jest ściśle związane z decyzją nieostateczną, odnosi bowiem swój skutek wyłącznie do czasu rozpoznania przez organ drugiej instancji odwołania i zakończenia postępowania wydaniem decyzji ostatecznej. W momencie wydania decyzji odwoławczej decyzja organu pierwszej instancji staje się wykonalna, a nadany rygor natychmiastowej wykonalności wygasa.

Ponadto nie sposób zgodzić się z argumentacją, że kwestionowana decyzja została wydana z naruszeniem słusznego interesu wszystkich stron postępowania, o którym mowa w art. 7 k.p.a. W doktrynie prawa i judykaturze podkreśla się, że w przypadku decyzji o charakterze związanym – a z taką właśnie mamy do czynienia w niniejszej sprawie – zasada uwzględnienia interesu społecznego i słusznego interesu obywateli doznaje istotnego ograniczenia, ponieważ zastosowanie tej zasady nie może prowadzić do naruszenia przepisów

prawa materialnego (por. H. Knysiak-Sudyka *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Wydanie 3.*, 2023 r.; wyrok WSA w Warszawie z 13 lipca 2011 r., sygn. akt: V SA/Wa 746/11). W sytuacji gdy wnioskodawca spełnił określone w przepisach u.o.o.ś. warunki, pod którymi dopuszczalne jest wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, właściwy organ ma obowiązek taką decyzję wydać.

Równie bezzasadne jest powoływanie się skarżącego na brak posiadania przez wnioskodawcę tytułu prawnego do wykorzystania nieruchomości, na której zlokalizowane będzie planowane przedsięwzięcie. Zaznaczyć należy, że określenie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia jest pierwszym etapem inwestycji, który warunkuje i determinuje wszystkie późniejsze działania w celu realizacji przedsięwzięcia, a także określa ramy, w jakich przedsięwzięcie może być realizowane. Decyzja ta nie rodzi dla wnioskodawcy prawa własności do terenu, na którym ma być realizowane przedsięwzięcie. W orzecnictwie również przyjmuje się, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach ma charakter rozstrzygnięcia wstępnego względem ewentualnego przyszłego zezwolenia na realizację konkretnego przedsięwzięcia i pełni ona względem niego funkcję prejudycjalną. Skutki prawne decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach określone są w art. 86 u.o.o.ś. Tym samym uzyskanie pozytywnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie przesądza jeszcze o tym, czy inwestor przystąpi do realizacji planowanego przedsięwzięcia. Skoro bowiem decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa szczegółowe warunki realizowania zamierzonego przedsięwzięcia na danym terenie, to do inwestora będzie należała decyzja, czy przy spełnianiu określonych w decyzji wymagań, inwestycja będzie dla niego nadal opłacalna. Podkreślenia wymaga również, że uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest jednym z etapów realizacji inwestycji i nie musi oznaczać, że w przypadku pozytywnej decyzji zainteresowany realizacją inwestycji podmiot uzyska również pozostałe, wymagane odrębnymi przepisami pozwolenia umożliwiające mu realizację zamierzonego przedsięwzięcia. W tym miejscu należy przywołać pogląd sformułowany w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 19 lutego 2019 r., sygn. akt: II OSK 761/17, w którym podniesiono, że dla legalności decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie ma znaczenia fakt, że inwestor przed wystąpieniem o taką decyzję nie uzyskał praw do dysponowania wszystkimi nieruchomościami bezpośrednio lub pośrednio zajętych przez planowaną inwestycję. Samo wskazanie miejsca realizacji inwestycji zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. a u.o.o.ś. nie powoduje, że inwestor ma wykazać się tytułem prawnym do tej nieruchomości – decyzja ta nie narusza prawa własności nieruchomości, których dotyczy. Zatem organ nie jest władny odmówić wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w sprawie z powodu braku tytułu wnioskodawcy do nieruchomości objętych wnioskiem, a ustalenie stron postępowania determinowane obszarem oddziaływania przedsięwzięcia jest zagadnieniem procesowym zupełnie niezależnym od kwestii tytułu inwestora do nieruchomości. Podsumowując, podmiot ubiegający się o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie musi mieć tytułu

prawnego do nieruchomości ani nawet znajdować się w sytuacji, która pozwoliłaby mu taki tytuł uzyskać.

Skarżący w odwołaniu kwestionuje także przeanalizowanie wpływu planowanego zamierzenia na zdrowie i warunki życia ludzi, twierdząc, że powyższe nie zostało wyczerpująco opisane. W ocenie GDOŚ prezentowane stanowisko nie znajduje potwierdzenia w aktach sprawy. W przedłożonej kip inwestor opisał zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym wynikające z emisji (str. 15, 17, 48, 49, 51), a następnie organ pierwszej instancji przeanalizował powyższe w uzasadnieniu decyzji z 7 kwietnia 2023 r. (str. 8, 15). Nie sposób zgodzić się również ze stwierdzeniem, iż w dokumentacji brakuje wyjaśnień kwestii *monitorowania i ewidencji działania zaworów bezpieczeństwa i syfonowania odwiertów*, ponieważ w kip w rozdziale dotyczącym rozwiązań chroniących środowisko opisano kwestie bezpieczeństwa związane z funkcjonowaniem przedsięwzięcia, a także wskazano, że w obrębie ośrodków zbioru gazu prowadzony jest monitoring pracy urządzeń oraz instalacji technologicznych, który gwarantuje bezpieczną eksploatację złoży. Natomiast na str. 33-36 kip przedstawiono emisję pochodzącą z procesu syfonowania odwiertów.

Organ odwoławczy dokonał również oceny prawidłowości wydanego w toku postępowania postanowienia RDOŚ w Rzeszowie z 22 lutego 2023 r., znak: WOOS.420.18.1.2023.PW.17, odmawiającego zawieszenia postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Postanowienie to zostało wydane po rozpatrzeniu wniosku [REDAKTOWANE] o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia zagadnień wstępnych, tj. do czasu przygotowania map przedstawiających szczegółowe położenie obiektów wchodzących w skład całej kopalni oraz do czasu uchwalenia przez Prezydenta Miasta Rzeszowa zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Rzeszowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów położonych na terenie obszaru górniczego Zalesie. Organ pierwszej instancji odmówił zawieszenia postępowania, ponieważ przygotowanie dokumentacji kartograficznej oraz aktów prawa miejscowego, na które powołuje się [REDAKTOWANE] nie stanowi zagadnienia wstępnego, a co za tym idzie, nie rzutuje na możliwość uzyskania przez inwestora decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

GDOŚ stoi na stanowisku, że zagadnieniem wstępnym mogą być wyłącznie kwestie, których rozstrzygnięcie ma znaczenie dla rozpatrzenia sprawy. W orzecznictwie sądowoadministracyjnym podzielany jest pogląd, że od rozstrzygnięcia sprawy zagadnienia wstępnego powinno zależeć rozpatrzenie sprawy administracyjnej w ogóle – brak rozstrzygnięcia określonego zagadnienia musi uniemożliwiać zakończenie sprawy administracyjnej co do istoty, nie zaś jedynie determinować kierunek wydawanej przez organ administracji publicznej decyzji (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego: z 16 marca 2017 r., sygn. akt II OSK 2349/15, z 14 marca 2018 r., sygn. akt: II OSK 1268/16). Zdaniem GDOŚ przywołane przez skarżącego okoliczności nie stanowią zagadnienia wstępnego w analizowanej sprawie. Brak uchwalonego miejscowego planu zagospodarowania

przestrzennego dla wszystkich terenów położonych w obrębie inwestycji nie stanowi przeszkody w procedowaniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, nie jest także zagadnieniem wstępnym, od którego wyjaśnienia zależeć może wydanie decyzji.

Mając na uwadze powyższe, GDOŚ podziela stanowisko RDOŚ w Rzeszowie wyrażone w postanowieniu RDOŚ w Rzeszowie z 22 lutego 2023 r., znak: WOOŚ.420.18.1.2023.PW.17.

Zarzuty dotyczące niezgodności decyzji z projektem budowlanym – jak twierdzi skarżący, *inwestor istotnie odstąpił od projektu budowlanego*, oparte są na błędnym założeniu. Wyjaśnić należy, że weryfikacja zgodności decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z projektem budowlanym nie leży w kompetencjach GDOŚ, regulowana jest odrębnymi przepisami i następuje na dalszym etapie procesu inwestycyjnego. Powtórzenia wymaga, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach odgrywa rolę prejudycjalną wobec decyzji wskazanych w art. 72 ust. 1 u.o.o.ś. Wynika to również z art. 72 ust. 3 ww. ustawy, zgodnie z którym decyzja ta jest dołączana do wniosków o wydanie kolejnych decyzji inwestycyjnych. Ponadto, zgodnie z art. 86 u.o.o.ś, wiąże organy wydające decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1 u.o.o.ś., co oznacza, że każda decyzja następcza ma być zgodna z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach. Organ architektoniczno-budowlany również jest obowiązany do wyjaśnienia, czy decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach przedłożona przez inwestora faktycznie dotyczy tej samej inwestycji, która określona jest w projekcie budowlanym. Stosownie również do art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 poz. 725), przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę czy odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego właściwy organ sprawdza zgodność projektu budowlanego z wymaganiami ochrony środowiska, w szczególności określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

██████████ w odwołaniu wniósł również o przeprowadzenie dowodów z dokumentów – książki obiektu budowlanego kopalni Zalesie, akt postępowania koncesyjnego zawierających projekt zagospodarowania złoża „Zalesie” *nieodnawialnego źródła węglowodorów*, jednakże nie doprecyzował, jakie konkretnie dowody i dokumenty ma na myśli, jak również tych dokumentów nie przedłożył. Ponadto skarżący wniósł o powołanie biegłego z zakresu geologii, górnictwa, miernictwa i ekonomii, celem wyjaśnienia istniejących wątpliwości i ustalenia stanu faktycznego, nie precyzując, o jakie wątpliwości chodzi i jakie okoliczności są niezbędne do ustalenia w przedmiotowej sprawie. Dodatkowo pismem z 10 stycznia 2024 r. wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie z 31 maja 2019 r. co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pod nazwą: „Przebudowa instalacji technologicznych KGZ Zalesie na działkach nr ewid.: 2741/2 i 2743/2 w obr. 209 Zalesie oraz 1360/1 w obr. 211 Zwięczyca w Rzeszowie”. Opinię, o której mowa powyżej, skarżący przedłożył wraz z pismem z 10 stycznia 2024 r.

W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że organ nie ma obowiązku poszukiwania dowodów, na które powołuje się strona. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 2 lipca

2015 r., sygn. akt: II GSK 1071/14, wskazał, że: *Z powołanych przepisów [art. 7 i art. 77 k.p.a.] nie można też wyprowadzać wniosku, że organy administracji zobowiązane są do poszukiwania środków dowodowych służących poparciu twierdzeń strony w sytuacji, gdy ona sama nie przejawia inicjatywy dowodowej. W przypadku bierności strony nie można oczekiwać, by organ był zobowiązany do dowodzenia faktów mających przemawiać przeciwko poczynionym przez niego ustaleniom. Zgodnie z art. 78 § 1 k.p.a. żądanie strony dotyczące przeprowadzenia dowodu należy uwzględnić, jeżeli przedmiotem dowodu jest okoliczność mająca znaczenie dla sprawy. Skarżący natomiast nie sprecyzował, w jakim konkretnym celu powyższe dowody powinny być włączone do akt przedmiotowego postępowania, w jakich kwestiach i w jakim zakresie są one niezbędne dla ustalenia stanu faktycznego sprawy, jakie istotne okoliczności miałyby być ustalone w oparciu o ich treść ani jaki wpływ miałyby informacje w nich zawarte na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy. Analogicznie informacji takich skarżący nie przedstawił w odniesieniu do żądania powołania biegłego. Podkreślenia wymaga, że kluczowe w postępowaniu wyjaśniającym toczącym się na podstawie Kodeksu postępowania administracyjnego jest przeprowadzenie nie każdego (jakiegokolwiek) dowodu, ale takiego, który dotyczy okoliczności istotnych w sprawie, mających wpływ na treść rozstrzygnięcia. Nie ilość zatem zebranych dowodów decyduje o prawidłowości przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, ale znaczenie dowodów dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 20 listopada 2015 r., sygn. akt VI SA/Wa 998/15). Ponadto organ administracji publicznej, co wynika art. 84 § 1 k.p.a., może zwrócić się do biegłego lub biegłych o wydanie opinii, jeżeli w sprawie wymagane są wiadomości specjalne. Natomiast rozstrzygnięcie sprawy wymaga wiadomości specjalnych wtedy, gdy przy jej rozpoznaniu wyłoni się zagadnienie mające znaczenie dla rozstrzygnięcia, którego wyjaśnienie przekracza zakres wiadomości i doświadczenia pracowników organu administracji publicznej biorących udział w postępowaniu. Należy zauważyć, że specyfika postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga, by organ prowadzący postępowanie dysponował specjalistycznymi informacjami z zakresu ochrony środowiska. Nie można co prawda wykluczyć, że w toku postępowania zaistnieją okoliczności, których znaczenie dla ustalenia stanu faktycznego sprawy może wymagać opinii biegłego, jednakże sytuacja taka nie wystąpiła w analizowanej sprawie. Kip jest dokumentem prywatnym, a nie urzędowym, co nie oznacza jednak, że co do zasady musi być poddany ocenie przez biegłego w rozumieniu art. 84 § 1 k.p.a. GDOŚ jest jednym z organów ochrony środowiska i jest uprawniony do samodzielnej oceny przedłożonego w sprawie materiału dowodowego (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 19 września 2019 r., sygn. akt: II OSK 2156/18). Skarżący nie przywołał żadnych okoliczności, które wymagałyby uzyskania wiadomości specjalnych w celu weryfikacji kip i były niezbędne do ustalenia stanu faktycznego sprawy oraz podjęcia przez GDOŚ rozstrzygnięcia kończącego postępowanie.*

Niniejsza sprawa prowadzona jest przez GDOŚ, czyli organ wyspecjalizowany w zakresie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w tym m.in. eksploatacji złóż gazu

ziemnego na środowisko przyrodnicze. GDOŚ posiada wiedzę i wiadomości specjalne, które pozwalają na prawidłową ocenę stanu faktycznego przedmiotowej sprawy. GDOŚ bazował na aktach sprawy przekazanych przez organ pierwszej instancji oraz wiedzy własnej, co pozwala ustalić stan faktyczny sprawy w zakresie wystarczającym do jej rozstrzygnięcia.

W opinii GDOŚ przedłożona przez ORLEN S.A. dokumentacja, w tym kip wraz z uzupełnieniem spełnia wymogi wskazane w przepisach k.p.a. i u.o.o.ś. w stopniu umożliwiającym rozstrzygnięcie niniejszej sprawy i wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. GDOŚ nie widzi zatem uzasadnienia dla przeprowadzenia dodatkowych dowodów oraz powoływania biegłego w prowadzonym postępowaniu.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. organ odwoławczy może utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję. Będzie to miało miejsce wówczas, gdy w wyniku ponownego rozpoznania sprawy rozstrzygnięcie organu odwoławczego jest zgodne z rozstrzygnięciem organu pierwszej instancji zawartym w zaskarżonej decyzji. Organ administracji, wydając w postępowaniu odwoławczym decyzję utrzymującą w mocy zaskarżoną decyzję, zajmuje stanowisko, że rozstrzygnięcie organu pierwszej instancji jest prawidłowe, zarówno co do zgodności z prawem, jak i co do istoty. W ocenie GDOŚ zaskarżona decyzja jest prawidłowa i nie narusza przepisów

Stan faktyczny sprawy, wynikający z charakterystyki przedsięwzięcia, jego usytuowania oraz przewidywanego oddziaływania na środowisko, nie daje podstaw do przyjęcia, że realizacja inwestycji będzie wiązała się ze znacząco negatywnym oddziaływaniem na środowisko. Z tego też względu, w opinii organu odwoławczego, brak jest podstaw do stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Powyższe GDOŚ ustalił w oparciu o uwarunkowania określone w art. 63 ust. 1 u.o.o.ś., których analiza została przedstawiona powyżej.

Wobec powyższego GDOŚ orzekł, jak w sentencji.

Pouczenie

- niniejsza decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Na decyzję, zgodnie z art. 50 w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, ze zm.), dalej p.p.s.a., służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie;
- zgodnie z art. 54 § 1 oraz art. 53 § 1 p.p.s.a. skargę wnosi się za pośrednictwem GDOŚ w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia skarżącemu decyzji;
- skarżący, zgodnie z art. 230 p.p.s.a. w związku z § 2 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), obowiązany jest do uiszczenia wpisu od skargi w kwocie 200 zł. Skarżący, co wynika z art. 239 p.p.s.a., może być zwolniony z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych;
- skarżącemu, zgodnie z art. 243 p.p.s.a., może być przyznane, na jego wniosek, prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych.

Generalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
Piotr Otawski
Piotr Otawski

Otrzymują:

1. ORLEN S.A. z siedzibą w Płocku, ul. Chemików 7, 09-411 Płock
2. [REDACTED]
3. Pozostałe strony postępowania – zgodnie z art. 49 § 1 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 u.o.o.ś. i art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1890)

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Al. J. Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów